Lietas Nr. C37047614
Lietas arhīva Nr. C-0476-14/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Tukumā, 2014.gada 7.maijā

Tukuma rajona tiesa

tiesnese K.Vanaga

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

Tiesa

konstatēja

2014.gada 4.februārī /pers. A/ cēlis Tukuma rajona tiesā prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgo dēlu /pers. C/ un /pers. D/ uzturam 80 *euro* ik mēnesi katram.

Prasītājs norāda, ka atbildētāja ir bērnu māte, ko pierāda bērnu dzimšanas apliecības. Atbildētāja nesniedz materiālu palīdzību bērnu uzturam, kas ir viņas pienākums.

Pamatojoties uz Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, Ministra kabineta noteikumiem Nr.37 no 2013.gada 15.janvāra, Civilprocesa likuma 6., 24., 27.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu un ceturto daļu, 127.panta otro daļu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, prasītājs lūdz piedzīt no /pers. B//pers. A/ labā bērnu /pers. D/ un /pers. C/ uzturam katram 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērnu septiņu gadu vecuma sasniegšanai, no septiņu gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērnu astoņpadsmit gadu vecumam.

Atbildētājai/pers. B/ tiesas sūtījumi nosūtīti uz viņas deklarēto dzīvesvietu, kur personai, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajam, ir pienākums būt sasniedzamai. Tiesā nav saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi vai iebildumi par celto prasību, viņa nav pieteikusi noraidījumu tiesnesei un nav iebildusi lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Ņemot vērā to, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2014.gada 11.martā.

Tiesa atzīst, ka par lietas izskatīšanu atbildētājai paziņots atbilstoši likuma prasībām.

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu.

Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Atbilstoši Civillikuma 179.pantam vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērni nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No dzimšanas apliecību Nr.LV AC 0340045 un Nr.LV AC 0375877 kopijām redzams, ka /pers. C/ un /pers. D/ ir prasītāja /pers. A/

un atbildētājas /pers. B/ bērni (lietas 6.-7.lapa).

Ar Tukuma novada sociālā dienesta 2013.gada 3.decembra izziņu pierādīts, ka /pers. C/ un /pers. D/ dzīvo kopā ar /pers. A/ (lietas 9.lapa). Ņemot vērā minēto, tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītājs īsteno bērnu ikdienas aprūpi. Atbildētāja iebildumus tiesai nav izteikusi.

Tukuma novada sociālais dienests /pers. A/ ģimenei no 2013.gada 1.decembra līdz 2014.gada 28.februārim piešķīris trūcīgas ģimenes statusu (lietas 8.lapa).

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.pants nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" no 2014. gada 1.janvāra Ministru kabineta noteiktais minimālās mēneša darba algas apmērs uz prasības iesniegšanas brīdi tiesā ir 320 *euro*.

No lietas materiālos esošās /pers. C/ dzimšanas apliecības konstatējams, ka prasītāja un atbildētājas dēlam tiesas lietas izskatīšanas laikā ir 3 gadi. Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs /pers. C/ nedrīkstētu būt zemāks par 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas uz lietas izskatīšanas brīdi atbilst 80 *euro*. No /pers. D/ dzimšanas apliecības konstatējams, ka prasītāja un atbildētājas dēlam tiesas lietas izskatīšanas laikā ir 2 gadi. Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs /pers. D/ nedrīkstētu būt zemāks par 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas uz lietas izskatīšanas brīdi atbilst 80 *euro.*

Tiesa atzīst, ka prasība apmierināma un no atbildētājas piedzenami uzturlīdzekļi bērnu uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā ik mēnesi, sākot no prasības iesniegšanas dienas 2014.gada 4.februāra līdz bērni sasniegs pilngadību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts), piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā tas atbilst 1920 *euro* no kuriem atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam aprēķināma valsts nodeva 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*. Attiecīgi 1920x15%=288. Bez tam, kā izriet no lietai pievienotās pavēstu izdrukas, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi veido 7,57 *euro*. Tādējādi no atbildētājas par labu valstij piedzenama valsts nodeva 288 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,57 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 93.panta pirmo daļu, 190., 193. pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus:

- dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 80 *euro* (astoņdesmit *euro*) apmērā ik mēnesi sākot no 2014.gada 4.februāra, bet ne mazāk kā 25% (divdesmit piecu procenti) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad /pers. C/ sasniegs 7 (septiņu) gadu vecumu, bet pēc tam ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad /pers. C/ sasniegs 18 (astoņpadsmit) gadu vecumu;

- dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 80 *euro* (astoņdesmit *euro*) apmērā ik mēnesi sākot no 2014.gada 4.februāra, bet ne mazāk kā 25% (divdesmit piecu procenti) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad /pers. D/ sasniegs 7 (septiņu) gadu vecumu, bet pēc tam ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad /pers. D/ sasniegs 18 (astoņpadsmit) gadu vecumu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - valsts nodevu 288 *euro* (divi simti astoņdesmit astoņi *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,57 *euro* (septiņi *euro*, piecdesmit septiņi centi), kopā piedzenot 295,57 *euro* (divi simti deviņdesmit pieci *euro*, piecdesmit septiņi centi).

Sprieduma par valsts nodevas un izdevumu, kas saistīti ar lietas izskatīšanu piedziņu labprātīgas izpildes termiņš ir 10 (desmit)

dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā, no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas sūdzību iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Tiesnese K.Vanaga